

Stockholm 2019-10-28

Socialdepartementet

Socialdepartementet diariernr S2019/01774/FS
Svensk sjuksköterskeförening diariernr 12/29/19

Remissvar: Komplementär och alternativ medicin och vård- säkerhet, kunskap och dialog (SOU 2019:15) och Komplementär och alternativ medicin och vård- ny lagstiftning (SOU 2019:28)

Komplementär och alternativ medicin och vård- säkerhet, kunskap och dialog (SOU 2019:15)

Svensk sjuksköterskeförening anser att en person som får vård ska vara självständig och oberoende, så långt det är möjligt, samt uppleva hälsa. Målsättningen är att balansera maktförhållandet i omvårdnadsrelationen så att personen och dennes närstående känner delaktiga, trygghet och respekt samt bevara personens integritet och värdighet. En personcentrerad vård innebär att respektera och bekräfta personens upplevelse och tolkning av ohälsa och sjukdom, samt att arbeta utifrån denna tolkning för att främja hälsa med utgångspunkt i vad hälsa betyder för just denna enskilda person.

Föreningen anser att patientens rätt att själv välja vilken vård och behandling man vill ha för sina besvär måste i största möjliga utsträckning respekteras. För att den person som söker vård ska kunna göra ett välinformerat val måste det vara möjligt att också få oberoende information om behandlingsmetoder som finns utanför den etablerade hälso- och sjukvården. Vård som alternativ, komplementär och integrativ vård och medicin (KAV/KAM). Föreningen stödjer förslagen på oberoende information om KAM metoder på 1177 Vårdguiden, till allmänheten och att Konsumentverket presenterar konsumentvägledande information via "Hallå konsument". Det ska där framgå att det handlar om behandlingsmetoder som inte är i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Hälso- och sjukvårdspersonalen behöver också få ökad tillgång till kunskap om KAV/KAM för att kunna föra samtal med personer i behov av vård och intresse för KAM. Förslaget att Socialstyrelsen ska ta fram ett utbildningsmaterial om KAM tillstyrkes, likaså förslaget om utbildning om KAM på vissa vårdutbildningar, däribland sjuksköterskeprogrammet tillstyrks.

Svensk sjuksköterskeförening stödjer att införandet av nya behandlingsmetoder i hälso- och sjukvården bör vara ursprungsneutrala, dvs komplementära metoder bör tas upp i hälso- och sjukvården på samma villkor som andra metoder. SBU bör inventera och utvärdera de komplementära metoder som kan vara aktuella.

Komplementär och alternativ medicin och vård- ny lagstiftning (SOU 2019:28)

Svensk sjuksköterskeförening välkomnar en tydligare lag vad gäller komplementär och alternativ medicin och vård. Det är positivt att det föreslås samlas i en egen lag. Den nuvarande regleringen är föråldrad och i stort behov av översyn.

Föreningen stödjer förslaget med ett generellt förbud för KAV/ KAM utövare att behandla allvarlig sjukdom, istället för som nu en diagnosbaserad lista. Det kan finnas svårigheter för utövare av KAV att bedöma om det är allvarlig sjukdom, därför föreslås att Socialstyrelsen tar fram en vägledning som stöd vid KAV. Åtgärder för att bota eller hejda allvarlig sjukdom bör endast utföras av hälso- och sjukvårdspersonal.

Föreningen anser det betydelsefullt att även allvarlig psykiatrisk sjukdom omfattas av förbudet. Däremot har man valt att låta allmänt symtomlindrande och förebyggande åtgärder vara tillåtna. Hur säkerställs vad som är symtomlindrande behandling vid psykisk sjukdom? Föreningen stödjer förslaget att det ska vara förbjudet att både utreda och behandla barn under 15 år och sjukdomar i samband med graviditet och förlossning.

Svensk sjuksköterskeförening instämmer i de föreslagna straffbestämmelserna. Vi är positiva till att även oaktsamhet kriminaliseras och att bristande kunskap och erfarenheter hos utövaren inte friar från ansvar.

Ami Hommel
Ordförande
Svensk sjuksköterskeförening

Inger Torpenberg
Sakkunnig folkhälsa
Svensk sjuksköterskeförening